

**To:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl]; [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl]  
**Cc:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl]  
**From:** [redacted]  
**Sent:** Thur 10/1/2020 7:29:31 AM  
**Subject:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen  
**Received:** Thur 10/1/2020 7:29:32 AM

OK, dan zo maar doen!

---

**Van:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Verzonden:** donderdag 1 oktober 2020 09:24  
**Aan:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>; [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**CC:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

Die data zijn wel consistent met wat we eerder hebben gecommuniceerd (zal dat natuurlijk nog een keer dubbelchecken)

---

**Van:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Verzonden:** donderdag 1 oktober 2020 09:22  
**Aan:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**CC:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>; [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

Maar dan laat je ook de tijdstippen van communicatie staan, is dat niet kwetsbaar?

---

**Van:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Verzonden:** donderdag 1 oktober 2020 09:19  
**Aan:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**CC:** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>; [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl>  
**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen  
**Urgentie:** Hoog

[redacted]

De letterlijke vraag van de PvdD luidt:

*De leden van de PvdD-fractie refereren aan het antwoord op de vraag 198 van deze leden in de memorie van antwoord. Zij vragen of de minister bereid is om per omgaande de daarin nadere reactie van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) aan de Eerste Kamer toe te zenden.*

Gezien het op dit moment schuivende draagvlak in de EK en het algemene gevoelens dat steeds meer gaat heersen dat wij zaken achterhouden, zou ik er toch voor willen kiezen om de gehele mailwisseling als bijlage bij de nnavv te voegen. Hierdoor laten we zien dat we volledig transparant zijn. Als wij het nu gaan omvormen in een "niet e-mail tekst" dan denken ze ongetwijfeld dat we hierin weer dat we zaken weglaten.

Groet, [redacted]

[redacted]  
 [redacted]  
 .....  
**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**  
 [redacted]  
 Parnassusplein 5 | Den Haag  
 Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag  
 .....  
**T** [redacted]  
**F** [redacted] [redacted] [redacted]@minvws.nl  
 [redacted]  
 .....

[redacted]

**Van:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 september 2020 17:36

**Aan:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**CC:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

*Ik zou de mailvorm ook weglaten*

**Van:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 september 2020 17:32

**Aan:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**CC:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

Ok dank! Ik geef het door aan [redacted]. Ze vragen de gehele reactie dus dat is dan de hele mail. Namen lakken we uiteraard weg.

**Van:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 september 2020 17:31

**Aan:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**CC:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Onderwerp:** RE: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

M.i. verstrekken, maar dan wel zonder namen en toegespitst op de inhoud waarnaar PvdD vraagt.

**Van:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 september 2020 17:10

**Aan:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**CC:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Onderwerp:** FW: Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

**Urgentie:** Hoog

Hoi [redacted]

Zie onderstaande vraag van [redacted]. Zoals zij terecht opmerkt heeft dit natuurlijk precedentwerking. In het licht van dat we dit hele proces zo open mogelijk willen doen en gezien het feit dat we nu al een paar in het nieuws zijn geweest met zaken die we zogenaamd "verborgen" zouden hebben gehouden (bijv. bericht van vanochtend in Volkskrant over privacy-problemen) is het denk ik echter wel goed om dit te delen.

Hoe zie jij dit? Ook in het licht van art. 68 Gw?

Groet, [redacted]

**nr.** [redacted]  
[redacted]

**Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport**  
**Directie Wetgeving en Juridische Zaken**

[redacted]  
Parnassusplein 5 | Den Haag  
Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

**T** [redacted]  
**F** [redacted]  
[redacted]@minvws.nl

[redacted]

**Van:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Verzonden:** woensdag 30 september 2020 16:57

**Aan:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**CC:** [redacted] <[redacted]@minvws.nl>

**Onderwerp:** Vraag PvdD om reactie AP toe te sturen

Hoi [redacted] en [redacted]

Er is een mailwisseling met de AP geweest nav de dpia. Daaraan is gerefereerd in de MvA en de PvdD wil nu graag de hele tekst. [redacted] heeft al contact gehad met de AP en de AP vindt het goed (het gaat om de mails hieronder). Inhoudelijk denken [redacted] en ik

dat we de door de AP in die mail genoemde punten goed kunnen weerleggen (al vind ik het wel lastig dat ze hier wel ineens beginnen over Apple en Google als verwerker, maar goed ook dat kunnen we weerleggen).

Denken jullie of we die mails nu wel of niet moeten toesturen, ook met het oog op precedentwerking? Ergens wekt niet sturen natuurlijk ook weer argwaan. Ik vind het echt een lastige beslissing.

Groet, 5.1.2e

---

**Van:** 5.1.2e <5.1.2e@autoriteitpersoonsgegevens.nl>  
**Verzonden:** woensdag 2 september 2020 17:25  
**Aan:** 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>  
**Onderwerp:** RE: afspraken met Google en Apple

Beste 5.1.2e

Dank voor de toegestuurde documentatie. De AP maakt daaruit op dat de minister deze documentatie in combinatie met onderstaande uitleg als voldoende waarborgen ziet. Het is conform de AVG de taak van de verwerkingsverantwoordelijke om te beoordelen welke maatregelen er dienen te worden getroffen om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de AVG wordt uitgevoerd. De AP heeft op dit moment niet diepgaand beoordeeld of de aangeleverde documentatie en toelichting voldoende waarborgen bevatten. Mocht daar aanleiding toe zijn dan kan de AP in de toekomst, al dan niet ambtshalve, een dergelijke nadere beoordeling doen.

Graag willen we nog wel een aantal punten onder de aandacht van VWS brengen, overigens zonder dat deze punten kunnen worden beschouwd als een limitatief aantal voorwaarden van de AP waaraan nog dient te worden voldaan zodat de AP 'akkoord' verleent.

- De aangeleverde 2pager verwijst naar andere toepasselijke voorwaarden van Google. De ervaring leert dat het maken van heldere afspraken in een situatie waarbij er een gelaagdheid van documenten en (elkaar mogelijk tegensprekende) documenten bestaat niet eenvoudig is. Zo kan onduidelijk zijn welke documenten alleen gelden voor de API en welke voor het gehele framework van Google en Apple.
- De aangeleverde 2pager bevat vooral eenzijdige verplichtingen richting VWS over het gebruik van de technologie van Google. Er wordt niets gezegd over wat Google precies zelf kan en mag in het framework. In lijn met ons advies verwachten we dat VWS (al dan niet samen met andere Europese landen) in gesprek gaat met Google en Apple teneinde volledig helder te krijgen op welke manier de gebruikte technieken in elkaar steken. En op grond daarvan waar nodig aanvullende afspraken met hen maakt. Niet uit te sluiten valt dat Google en Apple mogelijk als verwerker gepseudonimiseerde persoonsgegevens binnen het framework verwerken.
- We verwachten dat VWS continu blijft monitoren dat de documentatie steeds in lijn is met de feitelijke (technische) situatie en deze volledig af dekt. Dat vergt een frequente evaluatie en indien nodig aanpassing, bijvoorbeeld indien er naar aanleiding van publicaties vragen worden opgeworpen.
- Aanvullend merken we op dat het verwarrend kan zijn het ministerie zoveel nadruk legt op de vermeende anonimiteit van de oplossing. Reeds in juni is door de EDPB uiteengezet dat het gebruik van contact tracing apps vertrouwt op het gebruik van gepseudonimiseerde persoonsgegevens<sup>[1]</sup>.
- Op dit moment is er ten aanzien van het framework van Google en Apple sprake van Fase I. In ons advies hebben we óók gewezen op de vraag hoe om te gaan met een eventueel al snel van toepassing zijnde Fase II van dit framework (advies 6 augustus paragraaf 6.1 punt 4) waarbij de app CoronaMelder niet meer noodzakelijk is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

---

**Van:** 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>  
**Verzonden:** donderdag 27 augustus 2020 19:26  
**Aan:** 5.1.2e <5.1.2e@autoriteitpersoonsgegevens.nl>  
**Onderwerp:** RE: afspraken met Google en Apple

Beste 5.1.2e

Zoals gister besproken stuur ik je hierbij de uitleg over de overeenkomsten met Apple en Google toe. In hoofdstuk 6 van het advies

staan de aanbevelingen van de AP.

Op het onderdeel van de overeenkomsten met Apple en Google (nummer 6.1) heeft de AP in haar advies vier punten meegegeven. Voor het gemak neem ik de vier punten mee die in dit kopje staan.

- 1 Schriftelijke contractuele afspraken maken met Apple en Google, daarbij inbegrepen overeenkomen dat Apple en Google geen persoonsgegevens verwerken.
- 2 Heldere afspraken maken over het moment waarop het ministerie met de werking van de app beëindigt en de wijze waarop de werking van de API daarmee stopt.
- 3 Heldere afspraken over de vraag of, en zo ja welke gegevens worden door Apple Google moeten worden verwijderd.
- 4 Te bepalen of, en zo ja onder welke condities fase 2 van de Apple en Google API wenselijk is.

Hieronder geef ik antwoord op deze vier punten:

1 Schriftelijke contractuele afspraken maken met Apple en Google, daarbij inbegrepen Apple en Google geen persoonsgegevens verwerken.

Voordat VWS gebruik kon maken van de API's van Apple en Google heeft VWS eerst de voorwaarden van Apple ([https://developer.apple.com/contact/request/download/Exposure\\_Notification\\_Addendum.pdf](https://developer.apple.com/contact/request/download/Exposure_Notification_Addendum.pdf)) en Google ([https://blog.google/documents/72/Exposure\\_Notifications\\_Service\\_Additional\\_Terms.pdf](https://blog.google/documents/72/Exposure_Notifications_Service_Additional_Terms.pdf)) doorgenomen en aanvaard. Door deze aanvaarding is een overeenkomst ontstaan tussen VWS enerzijds en Apple en Google anderzijds. De overeenkomsten wijken in formulering af van elkaar voor wat betreft bepalingen omtrent verwerking van persoonsgegevens.

In de overeenkomst met Google is expliciet bepaald dat Google niet het doel en de middelen bepaalt waarvoor de persoonsgegevens worden gebruikt die via de app worden verzameld. Dat betekent dat Google persoonsgegevens niet voor eigen doeleinden gebruikt. Uit de overeenkomst volgt verder dat VWS persoonsgegevens die binnen de app worden verwerkt ook niet met Google mag delen en dat de persoonsgegevens die via de app worden verzameld uitsluitend mogen worden gebruikt voor de bestrijding van COVID-19.

Ook in de overeenkomst met Apple is bepaald dat de persoonsgegevens die via de app worden verzameld uitsluitend mogen worden gebruikt voor de bestrijding van COVID-19 en mag VWS op grond van de overeenkomst geen gebruikersdata die met de app worden verzameld met Apple delen. Verder volgt daar impliciet uit dat Apple geen persoonsgegevens verwerkt en niet het doel en de middelen van de verwerking van persoonsgegevens bepaalt. Impliciet is wat VWS betreft niet sterk genoeg. VWS heeft daarom hierover navraag gedaan bij Apple. In haar reactie heeft Apple bevestigd dat Apple geen doel en middelen voor de verwerking van persoonsgegevens heeft bepaald. Ook geeft Apple aan dat Apple geen data met de API verzamelt en dat haar rol in de overeenkomst slechts is om technologie ter beschikking te stellen aan Gezondheidsautoriteiten (in dit geval de Minister en de GGD gezamenlijk) om te gebruiken. Om het risico op interpretatieverschillen te voorkomen heb ik de tekst van Apple met de uitleg die Apple hierover geeft toegevoegd:

“we have no role in determining the means and purposes of data processing as these decisions are taken solely by the Public Health Authorities” en “Apple does not collect any data from the operation of the Exposure Notification APIs. This was very purposefully by design as our role is simply to provide the technology for Public Health Authorities to utilize.”

Gelet op het voorgaande is er aldus ook geen sprake van dat beide leveranciers toegang kunnen verkrijgen tot persoonsgegevens. Bovendien maakt het voorgaande dat Apple en Google niet optreden als verwerker (dan wel verwerkingsverantwoordelijke). De gemaakte afspraken zijn in te zien via de bovenstaande links.

Aanvullend op de afspraken die VWS heeft gemaakt met Apple en Google, maken Apple en Google ook algemene informatie bekend over hun rol in het geheel. Hierin geven zij duidelijke uitleg over de werking van de app, met mogelijkheid om dieper in te zoomen op de techniek. Zij schrijven onder andere “het matchen van blootstellingsmeldingen gebeurt alleen op je apparaat. Het systeem deelt je identiteit niet met andere gebruikers of met Apple of Google.” (<https://www.google.com/covid19/exposurenotifications/#exposure-notifications-and-privacy>). Ook schrijven zij in de bijgevoegde PDF “De Exposure Notification API is de technische basis die Google en Apple hebben ontwikkeld voor volksgezondheidsinstanties, die daarmee hun eigen digitale apps voor contactonderzoek kunnen bouwen.” Daarmee onderschrijven zij nogmaals hetgeen dat uit de overeenkomst blijkt, namelijk dat Apple en Google enkel softwareleverancier zijn. In de Frequently Asked Questions staat bovendien: “This system does not collect location data from your device, and does not share the identities of other users to each other, Google or Apple. The user controls all data they want to share, and the decision to share it.” (<https://static.googleusercontent.com/media/www.google.com/nl//covid19/exposurenotifications/pdfs/Exposure-Notification-FAQ-v1.2.pdf>). Hiermee wordt nogmaals benadrukt dat geen persoonsgegevens worden gedeeld met Apple en Google.

2 Heldere afspraken maken over het moment waarop het ministerie met de werking van de app beëindigt en de wijze waarop de werking van de API daarmee stopt.

In het voorliggende wetsvoorstel is een bepaling opgenomen dat de wet tijdelijk is. Ik verbind de werking van de app aan de

tijdelijkheid van de wet. Als de wet vervalt zal de app uit gebruik worden genomen. De API staat op de telefoon of er een app is of niet. De eigenaar/gebruiker van de telefoon heeft de mogelijkheid om de API aan of uit te zetten.

3 Heldere afspraken over de vraag of, en zo ja welke gegevens worden door Apple Google moeten worden verwijderd.

Zoals in punt 1 is beschreven verwerken Apple en Google geen persoonsgegevens. De API staat lokaal op de telefoon van de gebruiker. De gegevens die in de API zitten staan daarmee ook op lokaal op de telefoon van de gebruiker. Gegevens worden automatisch gewist na 14 dagen, dus ook als de app uit gebruik is genomen. De gebruiker kan te allen tijde zelf de gegevens verwijderen van zijn of haar telefoon.

4 Te bepalen of, en zo ja onder welke condities fase 2 van de Apple en Google API wenselijk is.

De door de AP naar voren gebrachte fase 2 is op het moment niet aan de orde. Natuurlijk zal VWS de ontwikkelingen blijven volgen en zodra er aanleiding is om te handelen hier daadwerkelijk op handelen. Voor de ingebruikname van CoronaMelder is dit echter geen relevante factor.

Ik hoop en verwacht hiermee voldoende aanvullende informatie te hebben gegeven op dit punt. Als je vragen hebt hoor ik het graag.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2e

**Van:** 5.1.2e <5.1.2e@autoriteitpersoonsgegevens.nl>

**Verzonden:** donderdag 27 augustus 2020 09:53

**Aan:** 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

**Onderwerp:** afspraken met Google en Apple

Beste 5.1.2e

We zagen inderdaad dat er in de MVT iets staat over de afspraken die jullie hebben gemaakt met Google en Apple. Graag beoordelen wij deze afspraken nog. Kunnen jullie zoals gisteren ook besproken deze afspraken met ons delen?

Dank,

5.1.2e

Deze e-mail inclusief bijlage(n) is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n) van dit bericht. Mocht u deze e-mail per ongeluk ontvangen, dan wordt u verzocht dit onmiddellijk te berichten aan [info@autoriteitpersoonsgegevens.nl](mailto:info@autoriteitpersoonsgegevens.nl) Tevens wordt u in dat geval vriendelijk verzocht om de e-mail inclusief bijlage(n) te verwijderen en de inhoud niet te bekijken, te gebruiken of te verstrekken aan derden omdat deze e-mail persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie kan bevatten die niet voor u bestemd zijn. De Autoriteit Persoonsgegevens aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Deze e-mail inclusief bijlage(n) is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n) van dit bericht. Mocht u deze e-mail per ongeluk ontvangen, dan wordt u verzocht dit onmiddellijk te berichten aan [info@autoriteitpersoonsgegevens.nl](mailto:info@autoriteitpersoonsgegevens.nl) Tevens wordt u in dat geval vriendelijk verzocht om de e-mail inclusief bijlage(n) te verwijderen en de inhoud niet te bekijken, te gebruiken of te verstrekken aan derden omdat deze e-mail persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie kan bevatten die niet voor u bestemd zijn. De Autoriteit Persoonsgegevens aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Deze e-mail inclusief bijlage(n) is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n) van dit bericht. Mocht u deze e-mail per ongeluk ontvangen, dan wordt u verzocht dit onmiddellijk te berichten aan [info@autoriteitpersoonsgegevens.nl](mailto:info@autoriteitpersoonsgegevens.nl) Tevens wordt u in dat geval vriendelijk verzocht om de e-mail inclusief bijlage(n) te verwijderen en de inhoud niet te bekijken, te gebruiken of te verstrekken aan derden omdat deze e-mail persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie kan bevatten die niet voor u bestemd zijn. De Autoriteit Persoonsgegevens aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van

welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. This email, including the attachment(s) is solely intended for the addressee of this message. In case you have received this email by accident, you are requested to report this immediately to [info@autoriteitpersoonsgegevens.nl](mailto:info@autoriteitpersoonsgegevens.nl). You are also kindly requested in this case to delete this email including its attachment(s) and not to read or use its contents, or provide its contents to any third parties, as this email could contain personal and other confidential data that are not intended for you. The Dutch Data Protection Authority (Autoriteit Persoonsgegevens) does not accept any liability for damages, of any kind, related to the risks involved when sending messages electronically.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

<sup>[1]</sup> Zie [“Statement on the data protection impact of the interoperability of contact tracing apps”](#) randnummer 5